

Dendrologický posudok

Bytový súbor Terchovská, Bratislava

Objednávateľ

METRO Bratislava a. s.
Muchovo námestie 12
852 71 Bratislava

Spracovateľ

Envilution s. r. o.
Jána Klempu 620/39
919 21 Zeleneč
0918 893 973
envilution@envilution.sk

Dátum vypracovania : 05/2021

OBSAH

ZÁKLADNÉ ÚDAJE	2
ZHOTOVITEĽ	2
OBJEDNÁVATEĽ	2
DÔVOD VYPRACOVANIE DENDROLOGICKÉHO PRIESKUMU	2
CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA	3
VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA	3
DRUH, SPÔSOB VYUŽITIA A UMIESTNENIE POZEMKOV NA KTORÝCH SA NACHÁDZAJÚ INVENTARIZOVANÉ DREVINY	3
STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA INVENTARIZOVANÉHO ÚZEMIA	3
ZDRAVOTNÝ STAV	4
METODIKA SPRACOVANIA	4
TERÉNNY PRIESKUM	4
IDENTIFIKÁCIA DRUHU DREVINY	4
MERANIE DREVÍN	5
POŠKODENIE DREVÍN	6
HODNOTENIE DREVÍN	6
GRAFICKÝ VÝSTUP	6
VÝSLEDKY A HODNOTENIE	7
ZÁVER	8
PRÍLOHY	9

I Základné údaje

I.1 Zhotoviteľ

Envilution s. r. o.

Jána Klempu 620/39

Zeleneč

919 21

0918 893 973

envilution@envilution.sk

I.2 Objednávateľ

METRO Bratislava a. s.

Muchovo námestie 12

852 71 Bratislava

I.3 Dôvod vypracovanie dendrologického prieskumu

Dôvodom vypracovania dendrologického prieskumu je plánovaný výrub pre účely výstavby bytového súboru s parkovacími plochami na Terchovskej ulici.

II Charakteristika územia

II.1 Vymedzenie záujmového územia

Inventarizácia drevín bola spracovaná na pozemkoch v intraviláne Bratislavy vymedzených Galvániho, Banšelovou a Terchovskou ulicou.

II.2 Druh, spôsob využitia a umiestnenie pozemkov na ktorých sa nachádzajú inventarizované dreviny

Katastrálne územie Trnávka, obec Bratislava - Ružinov

Číslo parcely	Číslo LV	Druh pozemku	Spôsob využívania pozemku	Umiestnenie pozemku
17007/46	1010	Zastavaná plocha a nádvorie	Pozemok využívaný podľa druhu pozemku.	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce
17007/47	1010	Zastavaná plocha a nádvorie	Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti.	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce
17015/81	1040	Záhrada	Pozemok prevažne v zastavanom území obce alebo v záhradkárskej osade, na ktorom sa pestuje zelenina, ovocie, okrasná nízka a vysoká zeleň a iné poľnohospodárske plodiny	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce
14472/1	1	Ostatná plocha	Pozemok, ktorý slúži na ťažbu nerastov a surovín	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce
14472/53	1	Ostatná plocha	Pozemok, ktorý slúži na ťažbu nerastov a surovín	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce
17015/80	1691	Záhrada	Pozemok prevažne v zastavanom území obce alebo v záhradkárskej osade, na ktorom sa pestuje zelenina, ovocie, okrasná nízka a vysoká zeleň a iné poľnohospodárske plodiny	Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce

II.3 Stručná charakteristika inventarizovaného územia

Riešené územie tvorí nevyužívaná plocha obklopená mestskými ulicami v severnej časti Bratislavy. Z geomorfologického hľadiska leží v celku Podunajská rovina. V sledovanom území prevládajú antropogénne biotopy. Dreviny patria do kategórie zeleň v intraviláne, ktorá je tvorená staršími neudržiavanými drevinami,

mohutnejšími starými solitérmi, vysadenými ihličnanmi alebo stromami v stromoradií popri komunikácii a náletovými a inváznymi drevinami, niektoré dreviny sú poškodené vplyvom zhutneného koreňového priestoru. Inventarizovaná zeleň by mala plniť v prvom rade estetickú funkciu, ale určitým spôsobom aj ekologickú funkciu.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené, ani inak vzácne stromy v zmysle § 49 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

V riešenom území sa nachádzajú invázne dreviny v zmysle Nariadenia Vlády č. 449/2019 Z. z. ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Ide o *Negundo aceroides*. Sú vyznačené v grafickej prílohe.

Do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené územie v zmysle § 26 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

II.4 Zdravotný stav

Zdravotný stav väčšiny drevín je relatívne dobrý.

III Metodika spracovania

Na žiadosť objednávateľa boli v sledovanom území inventarizované všetky geodeticky zamerané dreviny, pre ktoré je podľa § 47 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny potrebný súhlas orgánu ochrany prírody na výrub. Okrem toho boli evidované aj invázne dreviny, ktoré sú vyznačené v grafickej prílohe. Inventarizácia drevín bola vypracovaná štandardnými postupmi, ktorých základom je terénny prieskum, vlastné hodnotenie drevín zhotoviteľom a grafický výstup.

III.1 Terénny prieskum

Terénne práce, ktoré boli uskutočnené v mesiaci júl 2019 a mesiaci máj 2021 pozostávali z vymedzenia sledovaného územia na základe dokumentácie dodanej objednávateľom, z identifikácie druhu, zmerania a určenia špecifických vlastností drevín.

III.1.1 Identifikácia druhu dreviny

Keďže inventarizácia drevín bola počas vegetačného obdobia, boli dreviny identifikované do druhov na základe kvetov a listov, poprípade aj borky a celkového habitusu.

III.1.2 Meranie drevín

Na zmeranie všetkých parametrov všetkých drevín bolo použité pásmo. Pre účely kumulatívneho vyjadrenia obvodu kmeňa pri drevinách s viacerými kmeňmi, kedy nie je možné merať pod rozkonárením sa uplatňuje (v zmysle arboristického štandardu č. 3 Hodnotenie stavu stromov) výpočet obvodu náhradného kmeňa prepočtom zo všetkých kmeňov podľa nasledujúceho vzorca

$$O = \sqrt{O_{\max}^2 + O_{\text{ostatné}}^2}$$

Kde O_{\max} – obvod najhrubšieho kmeňa; $O_{\text{ostatné}}$ – aritmetický priemer obvodu ostatných kmeňov

Stromy

Za strom sa považuje drevina s diferencovanou stonkou, v dolnej časti vytvárajúcou priamy, nerozkonárený kmeň, ktorý v hornej časti prechádza do rozkonárenej koruny. Veľkosť stromov sa zisťovala meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou. Pri stromoch, ktoré sa rozkonárovali vo výške menšej ako 130 cm, bol meraný obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením. V prípade veľmi širokého „rozkonárenia“ v zemi, boli zmerané jednotlivé kmene. V mape a v tabuľke sú jednotlivé dreviny označené číslom.

Kry a krovité porasty

Za ker sa považuje drevina s rozkonárenou stonkou spravidla už od bázy a za krovitý porast taká skupina krov, pri ktorej viac ako 50 % jednotlivých krov sa vzájomne korunami dotýka alebo rozpon medzi jednotlivými krami je menší ako 2 m. Veľkosť krov a krovitých porastov sa zisťuje meraním plošného priemetu vymedzeného jednotlivou alebo spoločnou korunou a meraním výšky krov. V hodnotenom území sa **nachádzali** kroviny, pre ktoré je potrebný súhlas podľa § 47 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Liany

Za lianu sa považuje drevina zakoreňujúca v zemi s nepevnou stonkou pridržiavajúcou sa na opore opieraním, prichytávaním, ovíjaním alebo iným spôsobom. Veľkosť lián sa zisťuje meraním obvodu kmienka vo výške 100 cm nad zemou a meraním jeho výšky (dĺžky). V hodnotenom území sa **nenachádzali** liany, pre ktoré je potrebný súhlas podľa § 47 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

III.1.3 Poškodenie drevín

Poškodenie drevín zohľadňuje vo všeobecnosti zdravotný stav, vonkajšie a vnútorné poškodenia dreviny. Poškodenie, ktoré bolo určené odborným odhadom, je vyjadrené percentuálnou hodnotou, ktorá je dôležitá pre ďalšie spracovanie údajov o drevine a konečné vyjadrenie spoločenskej hodnoty.

III.2 Hodnotenie drevín

Spoločenská hodnota drevín (základná cena) bola určená podľa druhu drevín a ich parametrov na základe tabuliek uvedených v prílohe č. 33 vyhlášky 24/2003 MŽP SR. Táto hodnota bola následne upravená prirážkovým resp. zrážkovým indexom (upravená cena) podľa prílohy č. 35. vyhlášky 24/2003 MŽP SR.

Použité prirážkové (resp. zrážkové) indexy:

0,6 - ak šlo o poškodenú drevinu od 26 do 60%

0,8 - ak šlo o poškodenú drevinu do 25%

0,9 - ak šlo o krátkovekú drevinu

1,1 - ak šlo o dlhovekú drevinu

1,4 - ak bola drevina v stromoradiu

Sadovnícka hodnota bola udávaná v zmysle metodiky Prof. Machovca, kedy:

0 – strom nie je hodnotený (nehodnotia sa nové výsadby a stromy mladé)

1 – dreviny nevyhovujúce, strom je prakticky potrebné okamžite vyrúbať

2 – dreviny podpriemernej hodnoty, výrazne poškodený, silne presychá, v zápoji

3 – dreviny priemernej hodnoty, priemerný kondičný stav, v zápoji,

4 – veľmi hodnotené dreviny, dobrý kondičný stav, netypický habitus

5 – najhodnotnejšie dreviny, pre solitérne dreviny s typickým habitom

III.3 Grafický výstup

Grafickým výstupom je situácia v mierke 1:1000 a dva detailnejšie výkresy v mierke 1:500 s vyznačením inventarizovaných drevín, ktoré sú uvedené v prílohe.

IV Výsledky a hodnotenie

V území sa nachádzalo 44 drevín (Tabuľka 1), 17 druhov, z čoho 2 druhy tvorili krovitý porast a jeden druh patrí medzi ihličnany. Pri drevinách č. 36 a 37 bol použitý obvod náhradného kmeňa. Celková spoločenská hodnota všetkých drevín pre ktoré je potrebný súhlas podľa § 47 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. predstavuje **46 048,37 EUR** (Tabuľka 2 v prílohe). V sledovanom území boli zaznamenané aj veľmi hodnotné dreviny (č. 10, 12, 14, 18), ktoré by bolo vhodné ponechať. Na druhej strane boli v území zaznamenané invázne dreviny (vyznačené v grafickej prílohe), ktoré je vlastník pozemku povinný odstrániť alebo dreviny poškodzujúce majetok (č. 24), ktoré by bolo vhodné odstrániť. Okrem toho sa tu nachádza relatívne mladý strom čerstvo zasadený (č. 34), ktorý by malo význam sa pokúsiť presadiť. Všetky dreviny boli označené na báze kmeňa sprejom.

Tabuľka č.1 : Prehľad druhového zloženia inventarizovaných drevín

Vedecký názov	Slovenský názov	počet	Strom/ker	Ihličnatý/ Listnatý
<i>Acer platanoides</i>	javor mliečny	2	S	L
<i>Armeniaca vulgaris</i>	marhuľa obyčajná	1	S	L
<i>Cerasus avium</i>	čerešňa vtáčia	1	S	L
<i>Fraxinus excelsior</i>	jaseň štíhly	8	S	L
<i>Fraxinus ornus</i>	jaseň mánový	2	S	L
<i>Juglans regia</i>	orech kráľovský	6	S	L
<i>Malus domestica</i>	jablň domáca	1	S	L
<i>Morus nigra</i>	moruša čierna	2	S	L
<i>Platycladus orientalis</i>	tujovec východný	4	S	I
<i>Populus alba</i>	topoľ biely	1	S	L
<i>Populus nigra</i>	topoľ čierny	5	S	L
<i>Prunus cerasifera subsp. myrobalana</i>	slivka čerešňoplodá	3	S	L
<i>Pyrus communis</i>	hruška obyčajná	1	S	L
<i>Quercus sp.</i>	dub	1	S	L
<i>Sambucus nigra</i>	baza čierna	2	K	L
<i>Swida sanguinea</i>	svíb krvavý	1	K	L
<i>Tilia cordata</i>	lipa malolistá	3	S	L

V Záver

Cieľom zhotoviteľa bolo vypracovať dendrologický posudok na výrub drevín z dôvodu výstavby bytového domu. Zeleň a najmä dreviny sú významnou zložkou v procese zvyšovania kvality života nie len v extraviláne miest a obcí ale aj v intraviláne. Zohrávajú mnoho dôležitých úloh v ekologických procesoch v rámci rôznych ekosystémov a najmä v mestách a dedinách sú významným faktorom ovplyvňujúcim mikroklimu. Okrem produkcie kyslíka, viazania skleníkového plynu CO₂, produkujú fytoncídny (látky ničiace choroboplodné zárodky), zachytávajú prach a sú domovom a potravnou bázou pre mnohé druhy stavovcov ale aj stále viac a viac ohrozených bezstavovcov. Aj z týchto dôvodov by bolo vhodné, aby sa výrub drevín uskutočnil v období vegetačného pokoja. Spoločenská hodnota všetkých drevín, pre ktoré je potrebný súhlas na výrub je **46 048,37 EUR**. Avšak bolo by vhodné ponechať dreviny č. 10, 12, 14 a 18 a pokúsiť sa presadiť strom č. 34 a v žiadosti o výrub potom aj znížiť o ich hodnotu celkovú spoločenskú hodnotu. Minimálne v tej hodnote je potom nutné realizovať náhradnú výsadbu. Všetky inventarizované dreviny sú vyznačené v priloženom výkrese.

Upozornenie: Platnosť tohto dokumentu je 6 mesiacov odo dňa spracovania z dôvodu neustáleho rastu drevín, čím sa menia aj namerané hodnoty.

RNDr. Michal Dubovský, PhD.
odborne spôsobilá osoba na
vyhotovenie dokumentácie
starostlivosti o dreviny

V Zelenči, 20. mája 2021

VI Prílohy

Tabuľka č.2 : Celkový prehľad inventarizovaných drevín

Dendrologický posudok - Bytový súbor Terchovská, Bratislava - Situácia

Dendrologický posudok - Bytový súbor Terchovská, Bratislava - Výkres č. 1

Dendrologický posudok - Bytový súbor Terchovská, Bratislava - Výkres č. 2

Tabuľka č.2 : Celkový prehľad inventarizovaných drevín

Parcela	p.č.	Latinský názov	Slovenský názov	Obvod kmeňa (cm)/ pokrytie v m2	Výška (m)	Základná cena	Poškodenie (%)			Nálet	Stromoradie	Krátkové/Dlhové	Upravená cena	Sadovnícka hodnota
							nad 60	26 - 60	11 - 25					
							0,4	0,6	0,8	0,8	1,4	0,9	0,00	
17007/47	1	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	89	7	921,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	921,00	4
17007/47	2	Prunus cerasifera subsp. myrobalana	slivka čerešňoplodá	184	6	1796,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	0,9	1 293,12	3
17007/47	3	Pyrus comunis	hruška obyčajná	83	6	921,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	0,9	663,12	3
17007/47	4	Juglans regia	orech kráľovský	67	6	691,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	691,00	3
17007/47	5	Acer platanoides	javor mliečny	48	9	507,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,1	780,78	4
17007/47	6	Populus nigra	topoľ čierny	108	8	1198,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1 078,20	3
17007/47	7	Populus nigra	topoľ čierny	97	9	1059,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	953,10	3
17007/47	8	Populus nigra	topoľ čierny	112	12	1336,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1 202,40	3
17007/47	9	Populus nigra	topoľ čierny	128	12	1474,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1 326,60	3
17007/47	10	Tilia cordata	lipa malolistá	259	15	2672,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	2 939,20	5
17007/47	11	Acer platanoides	javor mliečny	40	4	322,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,1	495,88	3
17007/47	12	Tilia cordata	lipa malolistá	196	15	2073,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	2 280,30	5
17007/47	13	Swida sanguinea	svíb krvavý	10m2	3	184,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	165,60	3
17007/47	14	Prunus cerasifera subsp. myrobalana	slivka čerešňoplodá	295	8	2948,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	2 653,20	5
17007/47	15	Juglans regia	orech kráľovský	177	8	1796,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1 796,00	3
17007/46	16	Populus nigra	topoľ čierny	224	14	2349,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	2 114,10	4
17007/47	17	Juglans regia	orech kráľovský	219	8	2073,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2 073,00	3
17007/46	18	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	240	12	2349,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2 349,00	5
17007/46	19	Cerasus avium	čerešňa vtáčia	65	7	691,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	621,90	3
17007/46	20	Morus nigra	moruša čierna	47	7	415,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	415,00	3
17007/46	21	Platycladus orientalis	tujovec východný	78	8	1106,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	995,40	3
17007/46	22	Platycladus orientalis	tujovec východný	83	8	921,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	828,90	3
17007/46	23	Platycladus orientalis	tujovec východný	64	8	967,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	870,30	3
17007/46	24	Platycladus orientalis	tujovec východný	78	8	1106,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	995,40	2
17007/46	25	Morus nigra	moruša čierna	196	8	2073,00	1,0	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	1 658,40	4
17007/47	26	Prunus cerasifera subsp. myrobalana	slivka čerešňoplodá	10m2	4	276,00	1,0	1,0	1,0	0,8	1,0	0,9	198,72	3
14472/1	27	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	106	7	1 198,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,4	1,0	1 341,76	3
14472/1	28	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	54	6	599,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,4	1,0	670,88	3
14472/53	29	Tilia cordata	lipa malolistá	68	7	691,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	760,10	4
14472/1	30	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	69	6	691,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,4	1,0	773,92	3
14472/53	31	Populus alba	topoľ biely	159	12	1 612,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1 612,00	4
14472/1	32	Fraxinus ornus	jaseň mánový	91	5	1 059,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,0	1 482,60	4
14472/1	33	Fraxinus ornus	jaseň mánový	98	5	1 059,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,0	1 482,60	4
14472/1	34	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	93	6	1 059,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,4	1,0	1 186,08	3
14472/53	35	Quercus rubra	dub červený	19	6	184,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	202,40	0
17015/81	36	Juglans regia	orech kráľovský	63	4	691,00	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0	1,0	442,24	3
17015/81	37	Juglans regia	orech kráľovský	74	7	783,00	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0	1,0	501,12	3
17015/81	38	Juglans regia	orech kráľovský	102	7	1 198,00	1,0	0,6	1,0	0,8	1,0	1,0	575,04	2
17015/81	39	Malus domestica	jablň domáca	103	7	1 198,00	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	0,9	862,56	3
17015/80	40	Armeniaca vulgaris	marhuľa obyčajná	139	6	1 612,00	1,0	0,6	1,0	1,0	1,0	0,9	870,48	2
17015/80	41	Sambucus nigra	baza čierna	20m2	8	506,00	1,0	0,6	1,0	0,8	1,0	0,9	218,59	2
17015/81	42	Sambucus nigra	baza čierna	10m2	5	276,00	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0	0,9	158,98	3
17007/47	43	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	19	4	184,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,0	257,60	0
17007/47	44	Fraxinus excelsior	jaseň štíhly	22	4	207,00	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,0	289,80	0
Spoločenská hodnota drevín pre ktoré je potrebný súhlas podľa § 47 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z.														46 048,37

Situácia širších vzťahov, mierka M1:1000

výkres č.1

Dendrologický posudok
Bytový súbor Terchovská,
Bratislava

Legenda inventarizovaných drevín:

- listnaté dreviny
- ihličnaté dreviny
- krovitý porast
- invázne dreviny

mierka M 1:500

máj 2021

výkres č.2

Dendrologický posudok
Bytový súbor Terchovská,
Bratislava

Legenda inventarizovaných drevín:

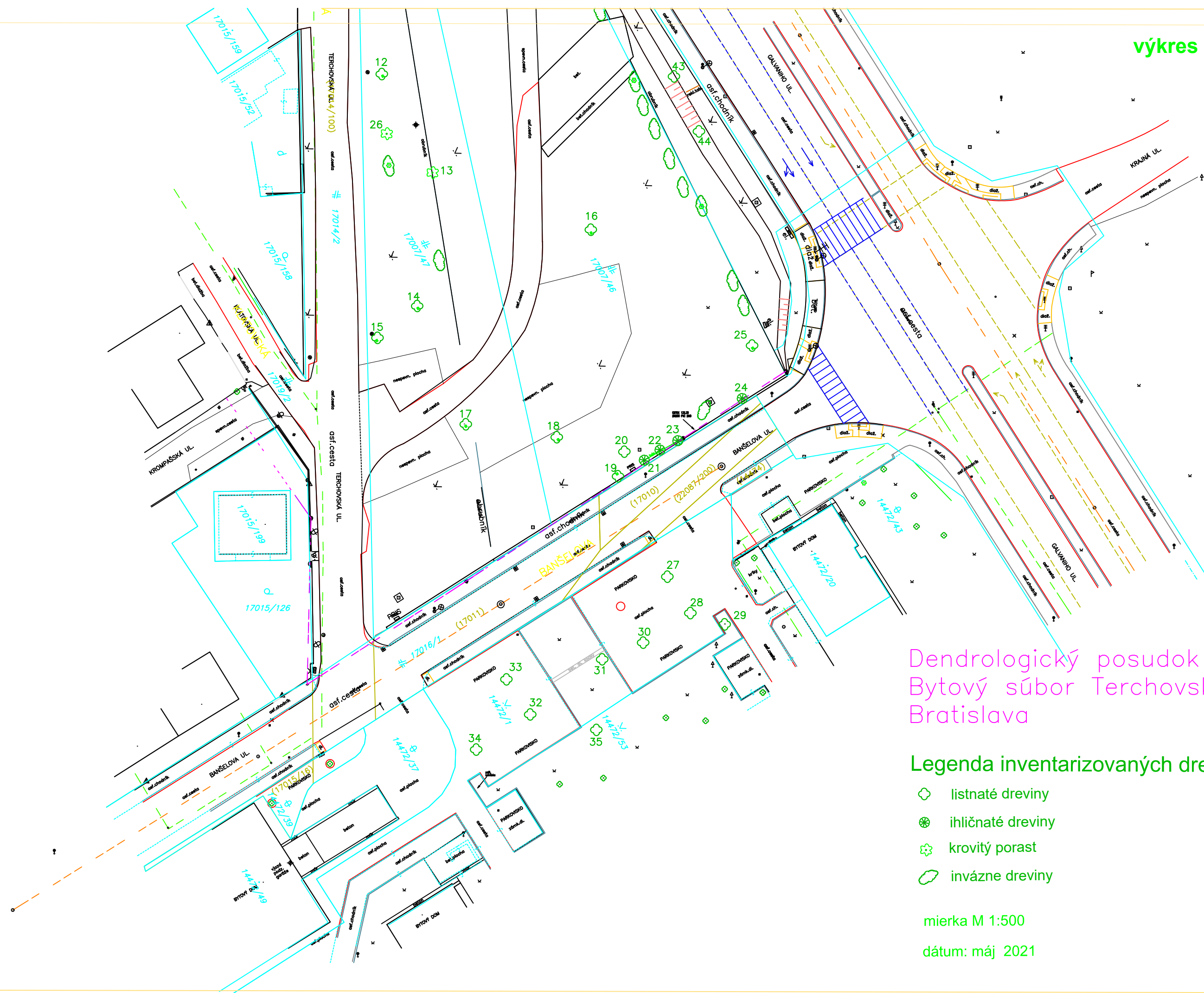
- listnaté dreviny
- ihličnaté dreviny
- krovitý porast
- invázne dreviny

mierka M 1:500

dátum: máj 2021

Legenda inventarizovaných drevín:

- máj 2021

Dendrologický posudok
Bytový súbor Terchovská,
Bratislava

Legenda inventarizovaných drevín:

- listnaté dreviny
- ihličnaté dreviny
- krovitý porast
- invázne dreviny

mierka M 1:500

dátum: máj 2021